

Z obsahu:

- **Vláda schválila kompenzace i pro severočeské havíře**
- **Svaz pomáhá horníkům z Dolu 1. máj řešit důchody**
- **Podivná praxe pracovnílékařské služby pro horníky OKD**
- **Polské a české odbory mají společný cíl**

NOVINY ODBOROVÉHO SVAZU PRACOVNÍKŮ HORNICTVÍ, GEOLOGIE A NAFTOVÉHO PRŮMYSLU

Přesvědčili jsme vládu, aby schválila kompenzace i pro severočeské havíře,

říká předseda SOO CCG Jaromír Franta

Vláda těsnou většinou schválila na počátku října finanční kompenzace pro propuštěné horníky z dalších dolů. Havíři pracující na povrchu budou ale dostávat nižší kompenzace než horníci z OKD, kterým je vláda schválila už v květnu. Proti vyplácení kompenzací dalším horníkům byl, podobně jako v případě kompenzací pro OKD, ministr financí a šéf hnutí ANO Andrej Babiš. Jak rozhodnutí vlády vnímají odboráři v Ústeckém kraji, na to jsme se zeptali předsedy Sdružení odborových organizací CCG Most a prvního místopředsedy Odborového svazu PHGN Jaromíra Franty.

Jak jste rozhodnutí vlády přijali?

Po všech diskutabilních a často vysloveně špatných rozhodnutích koaliční vlády ve směru k těžebnímu průmyslu to považujeme za rozhodnutí, které alespoň částečně ošetří rány ušředně těžebnímu průmyslu už minulými vládami. Je potřeba také zmínit, že jsme dosáhli na kompenzace i přes snahu některých odborových svazů naše snažení zhatit, hlavně svazu KOVO, jehož vedení dělalo vše pro to, abychom úspěšní nebyli. Sobotkovou vládou schválené kompenzace každopádně usnadní situaci propuštěným havířům na trhu práce a zamezí poklesu kupní síly obyvatel na severozápadě a severovýchodě Čech. Havíři budou mít možnost snáze přijmout i hůře placenou práci a výdělky, na které byli zvyklí v dole, jim dorovnájí právě schválené kompenzace. Pochopitelně pokud jinou práci v regionu s nejvyšší nezaměstnaností v Česku vůbec seženou. Oceňujeme proto, že premiér Bohuslav Sobotka, ministryně práce Michaela Marksová a ministr průmyslu Jan Mládek, všichni za ČSSD, i ministr kultury Daniel Herman za KDU-ČSL, pochopili situaci, ve které se severočeskí havíři ocitli a pomohli.

Co ještě nabízí sociální program pro Ústecký kraj?

Sociální program ministerstva práce a sociálních věcí kromě běžných opatření počítá s mobilními pracovišti úřadu práce působícími přímo v dolech. V případě propouštění by zaměstnanci mohli operativně řešit své problémy na pracovišti, což by zjednodušilo jejich nelehkou situaci. Sociální program počítá i s příspěvkem firmám, které by propuštěné havíře zaměstnaly a s dalšími nadstandard-

Za kompenzace i pro havíře na povrchu jste museli tvrdě bojovat. Nakonec jsou nižší, než jste žádali. Jste i přesto spokojeni s výsledkem?

Rozhodnutí vlády jsme přivítali, i když havířům z lomu ČSA má být vyplaceno 5300 namísto 7000 korun. Začal bych s hodnocením ne od konce, ale od počátku. Na základě rozhodnutí vlády z roku 2015, že nebudou prolomeny ekologické územní limity, začalo ministerstvo práce a sociálních věcí za součinnosti ministerstev průmyslu a financí připravovat pro Ústecký kraj sociální program. Diskuse v průběhu jeho přípravy byly vyhrcoané a zástupci Úřadu vlády měli problém pochopit, že neprolomení územních limitů bude mít negativní dopady na zaměstnance a jejich rodiny, potažmo na celý Ústecký kraj.

Nakonec se ale sociální program podařilo připravit?

Ano a jeho součástí je právě kompenzace pro propouštěné havíře. Ministři v prvním kole schválili kompenzace pro OKD, což jsme s ohledem na jejich situaci přivítali. Proti návrhu ČSSD byl opět ministr financí Andrej Babiš. Naší snahou hlavně v období prázdnin bylo přesvědčit vládu o potřebnosti rozšířit platnost příspěvku na další zaměstnance hornických společností. Nové znění návrhu reagovalo na dohodu odborů s premiérem Bohuslavem Sobotkou (ČSSD) a se zástupci KDU-ČSL. Po bouřlivých diskusích kvůli odmítavým argumentům ministra Babiše nakonec ministři za ČSSD a ministr Daniel Herman z KDU ČSL kompenzace schválili. Toto rozhodnutí odborový svaz přijal s úlevou.

Přesvědčili jsme vládu, aby schválila kompenzace i pro severočeské havíře

DOKONČENÍ ZE STRANY 1

ními opatřeními. O sociálním programu z dílny MPSV vláda ke konci října znovu jednala, ale ministr Babiš byl opět proti. Takže o dalším osudu sociálního programu bude vláda ještě jednat. Chceme věřit, že nakonec zvítězí zdravý rozum nad emocemi a předpokladem miliardářů v politice a ministři za hnutí ANO se vymaní z nadvlády jednoho muže.

Jaká je současná situace na lomu ČSA, už se propouští?

Platné ekologické územní limity už měly za následek, že došlo k odstavení dvou dobývacích technologických celků. Na konci roku bude odstaven odstaven další technologický celek. Rozhodnutí vlády, že územní limity nebudou prolomeny, nutí majitele připravit se na útlum těžby hnědého uhlí na lomu ČSA a na související snižování počtu zaměstnanců. Byla dokončena organizační změna, v jejímž důsledku bylo odejito 30 lidí. V tuto chvíli probíhá nová změna, která přinese propuštění 40 lidí. K dalším změnám a odchodům bude v rámci útlumu těžby hnědého uhlí docházet až do úplného konce těžby na lomu ČSA. Předpokládá se, že těžba bude ukončena kolem roku 2024, v závislosti na výši těžeb. Kompenzace pro propouštěné havíře byly schváleny na poslední chvíli, v pravý čas.

Ekologické organizace přispěchaly s prohlášením, že považují schválené kompenzace stvrzením těžeb-

ních limitů v severních Čechách na věčné časy. Souhlasíte?

Vyjadřovat se k hloupým a nekompetentním vyjádřením ekologických organizací je takřka nemožné. Na lidskou hloupost a fanatismus se dá reagovat opět jedinečnou hloupostí a do toho se pouštět nebudu. Jedno je však jisté. Ekologickým organizacím, jejichž financování je velice nejasné, je naprosto lhostejný osud české energetiky, těžebního průmyslu a jeho zaměstnanců, je jim lhostejná energetická bezpečnost této země. Bohužel, Evropskou komisí ovládá zelená móda, která ohrožuje průmysl, způsobuje rostoucí ceny energií, má negativní dopad na životy občanů členských zemí a na osud zaměstnanců v energetice a těžebním průmyslu. Snad se dočkáme toho, že i tato vlna fanatismu a nezodpovědnosti jednou opadne. Obávám se ale, aby už nebylo pozdě.

V říjnu jste hodnotili společně se zaměstnavateli, jak se plní ustanovení kolektivní smlouvy vyššího stupně. Jste šéfem vyjednávacího týmu odborového svazu. Co jste zjistili?

Hodnotíme plnění odvětvové smlouvy za pololetí a na konci roku. Nyní jsme se zabývali plněním smlouvy za první pololetí. Na jednání se zástupci Zaměstnavatelského svazu důlního a naftového průmyslu jsme šli s ujištěním od členských organizací odborového svazu, že ustanovení odvětvové smlouvy se na jejich pracovištích plní. Pouze kolegové z Moravských naftových dolů Hodonín nás upozornili, že na konci roku by nemusela být naplně-

na kolektivní smlouva ve mzdové oblasti. Informaci jsme předali sociálním partnerům a vývoj v MND budeme dál sledovat a hodnotit na konci roku.

V této souvislosti bych chtěl vydvihnout, že i za velmi složité, někde i kritické situace v odvětvích těžebního průmyslu jsou vztahy s představiteli zaměstnavatelského svazu férové a na vysoké úrovni. Odbory oceňují, že i za této situace kolektivně vyjednáme a dokážeme se dohodnout a vyjednávání, byť i složité, dotáhnout do přijatelného stavu a kolektivní smlouvu podepsat. Doufáme, že v tomto trendu budeme pokračovat i přes všechny problémy, které jsou a které nás čekají v budoucnu.

V říjnu se konal I. sněm Odborového svazu PHGN v Luhačovicích. Co z jednání vzešlo?

Sněm projednal zprávu o činnosti rady svazu za uplynulé období, ve kterém se odehrála řada negativních věcí. Například již zmíněná krize v důlní společnosti OKD Ostrava či na lomu ČSA na Mostecku. Delegáti zvolili nové členy revizní komise odborového svazu na další volební období. Na sněmu zástupci odborových sdružení seznámili delegáty se situací v konkrétních firmách a regionech. Rada i vedení odborového svazu se problémy budou zabývat a řešit je. Delegáti sněmu ocenili schválení předčasných důchodů pro hlubinné horníky a finanční kompenzace pro propouštěné zaměstnance důlních společností. V této souvislosti ocenili práci rady a vedení odborového svazu, které dokázali tyto výhody pro horníky vyjednat. **Petr Kolev**

Usnesení I. sněmu Odborového svazu pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu ze dne 6. října 2016 v Luhačovicích

I. sněm svazu po projednání předložených zpráv, návrhů dokumentů a informací přijímá tato usnesení:

I. BERE NA VĚDOMÍ

- 1) Zprávu mandátové komise
- 2) Zprávu volební komise
- 3) Zprávu rady svazu o činnosti svazu a Informaci o plnění Programu OS PHGN na léta 2016–2020 od VIII. sjezdu svazu
- 4) Zprávu revizní komise o činnosti revizní komise od VIII. sjezdu svazu

II. SCHVALUJE

- 1) Účast hostů na jednání sněmu: E. Douchová, M. Malá, Mgr. M. Marinková, JUDr. A. Těšík, P. Bukal, K. Drobiszová, M. Faranová a M. Kračmarová
- 2) Program jednání I. sněmu svazu
- 3) Pracovní komise ve složení:
 - a) mandátová: Rostislav Palička – předseda komise, Pavel Murcko, Štefan Pintér, Bohdan Štěpánek, Marek Wröbel, tajemník – Monika Malá,

- b) návrhová: Lubomír Holý – předseda komise, Vladimír Baldrián, Ing. Petr Karkoška, Václav Sacha, Vilém Válek, tajemník – Mgr. Markéta Marinková
- 4) Ověřovatelem zápisu Jindřicha Jadwiszczoka
- 5) Výzvu vládě ČR k jednoznačnému a neprodlenému řešení problematiky uhlí, které je bezpochyby strategickou surovinou státu.

III. ZVOLIL

Revizní komisi ve složení:

Petr Bukal	SOO Diamo
Květa Drobiszová	SHO
Melanie Faranová	SHO
Milada Kračmarová	SHO
Pavel Murcko	SOO CCG

Zapsala: **Mgr. Markéta Marinková**

V Luhačovicích dne 6. října 2016

Lubomír Holý
předseda návrhové komise

Bc. Jan Sáběl
předseda svazu

Horníci z Dolu 1. máj bojují za své důchody, účinnou pomoc jim poskytují svazoví právníci

Problematická evidence záznamů stojí za setkáním horníků a zástupců Odborového svazu PHGN, které se uskutečnilo v říjnu v Dubňanech. „Řeší se situace, kdy se řádově rok a půl nevedla evidence o odfáraných směnách. To je podmínka pro započítání směn pro nové typy hornických důchodů,“ uvedl svazový právník JUDr. Antonín Těšík.

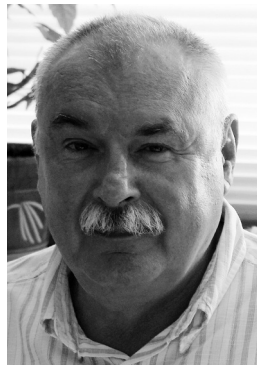
V letech 1993 a 1994 se totiž horníkům, kteří fáráli do hlubinného dolu 1. máj v Dubňanech, do pracovních záznamů neuváděla kategorie I. AA. To nyní působí obtíže při přiznávání a přepočtech starobních důchodů. Někteří horníci by tak nemuseli mít nárok na dřívější odchod do důchodu a také by se to promítlo do výše důchodů.

V sále dubňanského domu kultury se v říjnu sešlo několik desítek bývalých horníků. Mezi nimi byl i třiapadesátiletý **František Zedník**. „Na 1. máji jsem fárál patnáct let. Do důchodu mi zbývá ještě rok a půl. Přišel jsem zjistit, jestli s tím budou problémy, nebo ne,“ řekl Zedník. Setkání mu podle svých slov pomohlo. Pokud nároky Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ) zamítne, mají si dotčení horníci podat námitku.

Na setkání dorazili také horníci z okolních dolů, z Míru v Mikulčicích a z Dukly v Šardicích. Řešila se i otázka učňů dubňanského hornického učiliště. Ti totiž už ve druhém a třetím ročníku fáráli, ale o tom také neexistuje evidence.

HGN požádal svazového právníka JUDr. Antonína Těšíka (na snímku) o objasnění problematiky důchodů pro horníky z Dolu 1. máj.

„Podstata problému spočívá v tom, že k 31. 12. 1992, kdy byly zrušeny

pracovní kategorie, zaměstnavatelé, kteří provozovali hlubinné uhelné doly, byly podle stávajících předpisů povinni evidovat důlní směny. Po 1. lednu 1993 na Dole 1. máj Dubňany, který byla součástí státního podniku Jihomoravské lignitové doly Hodonín (JLD), ale důlní směny horníkům neevidovali. V té době nikdo netušil, jaké to bude mít později dopady. Poté, co bylo vydáno nařízení vlády 363 z roku 2009, které upravilo dřívější odchod do důchodu pro některé horníky, museli tito prokazovat od 1. 1. 1993 odfárané směny pod zemí hlubinného dolu. A pro tyto účely se započítávala jen skutečně odfáraná směna v I. AA pracovní kategorii.

Jak to pokračovalo dál?

Mezitím byly JLD Hodonín zlikvidované a právním nástupcem se stalo DIAMO. Proto horníci žádali o potvrzení o odfáraných směnách DIAMO. Ale to jim žádost odmítlo s odůvodněním, že žádný doklad nemá.

Co učinil odborový svaz?

Několikrát jsme jednali s DIAMEM, které nakonec bylo ochotno vydat doklad o tom, že směna byla odpracovaná, ale nedoložili, že to bylo v podzemí hlubinného dolu. Dotčení horníci dále žádali o přiznání nebo přepočet důchodu, protože tam byl významný finanční rozdíl kolem tří tisíc korun mě-

síčně. Česká správa sociálního zabezpečení tyto žádosti zamítala, protože nebylo prokázáno, že by ty směny po roce 1993 byly odpracované v podzemí hlubinného dolu. Horníci se s námi radili a my jsme jim pomohli vypracovat příslušné námitky. Argumentovali jsme čestným prohlášením, doložením odfáraných směn v podzemí, výpovědmi a čestnými prohlášeními svědků i dokladem útlumového zvláštního příspěvku horníkům, který byl vázán na odpracování 15 let v dole. Zpočátku Krajský soud v Brně tyto záležitosti zamítal. Někteří horníci se proto obrátili na Nejvyšší správní soud a my jsme jim zpracovali odůvodnění kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí jednoznačně řekl, že v případě, kdy zaměstnavatel odmítne z jakéhokoli důvodu vystavit potvrzení, lze prokázat odpracování důlních směn svědeckými výpovědmi a důkazy.

Jak na to reagovala ČSSZ?

V některých případech respektovala rozhodnutí soudu a horníkům přiznala jejich nároky. V jiných případech ale setrvává na zamítavém stanovisku. Takže jsme jeli do Dubňan proto, abychom dotčené horníky seznámili se stávajícím stavem a zmapovali situaci. Nově vzniknul ale další problém: v evidenci ČSSZ nejsou příslušné doklady bývalých horníků, kteří absolvovali hornické učiliště v Dubňanech. Do bývalé superkategorie se dříve započítávala i odborná praxe ve druhém a třetím ročníku učiliště. Proto jsme jednali s ústředním ředitelem ČSSZ a podrobně ho seznámili s danou problematikou. Slíbil, že celou záležitost prošetří a sdělí nám stanovisko úřadu.

Petr Kolev

Pracovnílékařské služby pro hlubinné horníky v praxi...

Je to už téměř rok, co odborový svaz prostřednictvím svého předsedy Jana Sábela požádal ministra zdravotnictví Svatopluka Němečka o pomoc při řešení problémů v oblasti pracovnílékařských služeb ve společnosti OKD. Jako na běžícím páse totiž přibývá případů, kdy se zaměstnanec, který dlouhodobě pracuje na rizikových kontech, se na preventivní prohlídce v Karvinské hornické nemocnici dozví, že již dále není schopen svou práci vykonávat. Na tom by nebylo nic divného, když pracuje na kontech, které jsou kategorizací prací zařazeny mezi činnosti, u kterých k onemocnění vlivem rizikových faktorů může dojít.

Bohužel se ale stále častěji stává, že pracovník, jehož činnost je ve sledovaných faktorech zařazena do kategorie č. 3., tedy rizikové, není schopen dosavadní práci vykonávat pro „toho času jiné (obecné) onemocnění“. Tehdy se v lepším případě od lékaře v KHN dozví diagnózu, na základě které takto lékař

rozhodl, v horším případě se ani důvod ztráty způsobilosti k práci nedozví.

Zaměstnavatel potom nemá jinou možnost, než zaměstnance nezpůsobilého k práci propustit. Potíž je jen v tom, jak je takto propouštěný zaměstnanec zajištěn do budoucna.

Zaměstnanci, kterému je pracovní

poměr ukončen v důsledku onemocnění chorobou z povolání, vyplatí zaměstnavatel při odchodu 12násobek průměrného měsíčního výdělku (MPV) a dále pak pobírá náhradu za ztrátu na výdělku (tzv. rentu), závislou na výši dosavadního příjmu.

Oproti tomu člověk propuštěný z důvodu obecného onemocnění odchází pouze s odstupným ve výši trojnásobku MPV, dohodnutý v kolektivní smlouvě.

Pro zaměstnavatele je tedy nesrovnatelně výhodnější propustit zaměstnance z důvodu obecného onemocně-

Máme společný cíl: Zachránit těžbu černého a hnědého uhlí

Českou republiku navštívili na pozvání OS PHGN odboroví funkcionáři z polského Celostátního odborového svazu hornictví, naftového a plynárenského průmyslu. Jeho předseda Dariusz Matuszewski odpověděl HGN na několik otázek.

Mohl byste čtenáře seznámit s odborovým svazem, který vedete?

Působíme v Polsku již 35 let a po všech restrukturalizacích a odchodech zaměstnanců máme 5000 členů. Reprezentujeme zaměstnance v plynárenství a naftovém sektoru. Působíme ve všech plynárenských závodech, v průzkumných a geofyzických společnostech v Polsku. Dále v energetickém a palivovém odvětví, kde spolupracujeme s kolegy z hnědouhelných a černouhelných dolů a z energetických firem. Svaz je členem polské odborové centrály OPZZ, která sdružuje více než 100 tisíc členů.

Jaké problémy řešíte v současné době?

V našich odvětvích došlo k zásadním změnám. Nastoupilo nové vedení, se kterým vyjednáваме o nových podmínkách zaměstnávání lidí. A stejně jako čeští odboráři, i my máme problémy v naftářském odvětví, kde nyní hrozí hromadné propouštění lidí v důsledku snížení světových cen ropy. Museli

jsme navíc stáhnout polské naftářské firmy z válečných zón v Africe, kde jsme přišli i o vybavení.

V plynárenském odvětví se daří lépe?

Ano, plynofikujeme a získáváme nové klienty. Poprvé jsme se podíleli na vypracování strategie a struktury plynárenství v Polsku. To svědčí o naší kvalitě a autoritě. Povedlo se nám vyjednat dobré pracovní podmínky pro zaměstnance, zvýšení mezd, nový prémiový řád a garanci tří let zaměstnání, po které nemohou zaměstnavatelé pracovníka propustit. Poté opět jednáme o prodloužení tříleté lhůty. Je to součást kolektivní smlouvy, který zajišťuje pro zaměstnance, kteří odpracovali 15 let v oboru, delší dovolenou, rehabilitaci a profylaktickou léčbu. Změnili jsme podmínky přesčasové práce a odměňování pro lidi, kteří čekají na telefonu, až je firma povolá. Dokázali jsme dojednat početné rozšíření posádek, které vykonávají nebezpečné práce.

České odbory řeší generační výměnu funkcionářů a získávání mladých členů. Jak jste na tom v Polsku?

Podle polské ústavy se kolektivní smlouva vztahuje nejen na členy odborů, ale na všechny zaměstnance ve firmě. Ve skandinávských zemích se kolektivní smlouva vztahuje pouze na odboráře a odbory tam vykazují vysokou organizovanost. Zaměstnanci nám při náboru členů ve firmách říkají: Proč bych platil členské příspěvky, když mám stejné výhody jako odborář?

Na co nyní kladete nejvyšší důraz?

Na boj za udržení stávajících pracovních míst a jejich rozšiřování. Zaměstnavatel nyní nemůže propustit člena odborů bez souhlasu odborové organizace. A to je myslím pro zaměstnance hlavní důvod, proč být členy odborů.

Jak hodnotíte vaši pracovní návštěvu v Česku?

Spolupráce mezi českými a polskými odborovými svazy byla dříve více provázaná. Proto jsme letos společně jednali v Polsku o prohloubení spolupráce v úsilí o zachování těžby černého uhlí v obou zemích. V Česku i Polsku čelíme útlumu těžby uhlí a zavírání dolů. Na vině jsou evropské plány na snižování emisí skleníkových plynů a politika emisních povolenek Evropské komise. Seznámili jsme se podrobně s problémy důlní společnosti OKD Ostrava a lomu ČSA v severních Čechách. Máme velký obdiv a uznání, že se funkcionářům vašeho odborového svazu podařilo po mnohaletém úsilí dosáhnout uzákonění předčasných odchodů pro hlubinné horníky a vyjednat finanční kompenzace pro propouštěné horníky z OKD, lomu ČSA a dalších společností. V Polsku působí velké hlubinné černouhelné doly a nebezpečí útlumu a propouštění se dotýká stovek tisíc zaměstnanců hlavně v Horním Slezsku. Polská energetika je z 60 procent závislá na černém uhlí a není možné ji v krátkém čase přeorientovat na jiné zdroje. S českými odboráři tak máme společný cíl, ustát tlak zelených lobbistů a Evropské komise na zavírání uhelných dolů.

Petr Kolev

Pracovnílékařské služby pro hlubinné horníky v praxi...

DOKONČENÍ ZE STRANY 3

ní než z onemocnění chorobou z povolání.

Otázkou zůstává, proč se v poslední době „roztrhl pytel“ s tzv. obecnými chorobami, a to i u profesí, které jsou pro vznik nemocí z povolání typické?

Jakoby se nabízela otázka, kdo může mít z takového vývoje prospěch? Proč jsou na obecné onemocnění vyřazováni lidé, dlouhodobě pracující na produktivních kontech? Může být rozhodnutí lékaře preventivní péče nějakým způsobem ovlivněno?

Letos v květnu se Sdružení hornických odborů OKD obrátilo dopisem, zmiňujícím mimo jiné i pochybnosti

o správném postupu poskytovatele pracovnílékařských služeb – tedy KHN, na Krajský úřad Moravskoslezského kraje, který vydal KHN oprávnění k poskytování pracovnílékařských služeb.

Krajský úřad na základě tohoto dopisu provedl v letních měsících v KHN šetření, jehož výsledek jsme se již nedozvěděli. Pravda je ale bohužel to, že 31. 8. 2016 převzal výpověď z důvodu obecného onemocnění zaměstnanec, který pracoval 22 let v rubání.

Jak tedy asi dopadla kontrola, kterou Krajský úřad Moravskoslezského kraje provedl v Karvinské hornické nemocnici?

Petr Vavroš
SIBP OS PHGN

Noviny Odborového svazu pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu

hgn

HORNÍK - GEOLOG - NAFTAŘ

Vydává OS PHGN ve vydavatelství SONDY, s.r.o. Adresa redakce a vydavatele: nám. Winstona Churchilla 2, 113 59 Praha 3. Redaktor: Petr Kolev, tel.: 234 462 328, e-mail: kolev.petr@cmkos.cz. Zlom: SONDY. Distribuce A.L.L. Production. Podávání novinových zásilek povolila Česká pošta. ISSN 0322 9599. Registrační číslo MK ČR F 5253.